

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 461/2014-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. augusta 2014 predbežne prerokoval sťažnosť mal. P. K., zastúpenej zákonnou zástupkyňou matkou R. D., právne zastúpenou advokátkou JUDr. Tatianou Polkovou, Advokátska kancelária, Na Priekope 174/13, Žilina, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici vo veci vedenej pod sp. zn. 16 Co/412/2013 a jeho rozsudkom z 30. januára 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť mal. P. K. **o d m i e t a** ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. mája 2014 doručená sťažnosť mal. P. K., zastúpenej zákonnou zástupkyňou matkou R. D. (ďalej len „sťažovateľka“, v citáciách aj „navrhovateľka“), vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej

len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) vo veci vedenej pod sp. zn. 16 Co/412/2013 a jeho rozsudkom z 30. januára 2014 (ďalej aj „namietaný rozsudok“).

2. Z obsahu sťažnosti a k nej pripojených písomností vyplýva, že sťažovateľka je v procesnom postavení navrhovateľky v konaní o náhradu škody na zdraví a o náhradu nemajetkovej ujmy proti odporkyňi Detskej fakultnej nemocnici s poliklinikou Banská Bystrica (ďalej len „odporkyňa“) vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 9 C/169/2009.

Okresný súd rozsudkom z 27. marca 2013 zamietol návrh sťažovateľky, ktorým sa domáhala od odporcu *„zaplatenia náhrady škody predstavujúcej náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia a bolestného za poškodenie jej zdravia s trvalými následkami z dôvodu, že jej nebola poskytnutá zdravotná starostlivosť v súlade s ustanovením § 4 ods. 3 zákona 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti“*. O odvolaniach sťažovateľky a aj odporkyne rozhodol krajský súd rozsudkom č. k. 16 Co/412/2013-460 z 30. januára 2014 tak, že *„rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým zamietol návrh navrhovateľky a v súvisiacom výroku o náhrade trov konania navrhovateľky potvrdzuje“*. Výrok o náhrade trov konania odporkyne zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

3. Sťažovateľka v zásade namieta nedostatočne zistený skutkový stav a z toho vyplývajúce nesprávne právne závery. Právny názor krajského súdu *„vo vzťahu k uplatnenému nároku považuje za arbitrárny... vôbec neodstránil kontroverznosť znalecovej argumentácie... konajúce súdy odmietli bezdôvodne osobný výsluch znalca...“* a nevykonali ďalšie ňou navrhované dôkazy. Týmto postupom a namietaným rozsudkom z 30. januára 2014 porušil krajský súd jej ňou uvedené práva (bod 1).

4. Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„Základné právo mal... podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy..., čl. 6 ods. 1 Dohovoru... rozsudkom Krajského súdu... č. k. 16 Co/412/2013-460 z 30. 01. 2014 porušené bolo.

2. Rozsudok Krajského súdu... č. k. 16 Co/412/2013-460 z 30. 01. 2014 zrušuje a prikazuje Krajskému súdu... vo veci znova konať a rozhodnúť.“

Súčasne navrhla, aby jej bola priznaná náhrada trov právneho zastúpenia.

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa § 49 až § 56 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom

zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

8. Predmetom sťažnosti sťažovateľky je namietané porušenie označených práv zaručených ústavou a dohovorom (body 1 a 4) postupom krajského súdu a jeho rozsudkom č. k. 16 Co/412/2013-460 z 30. januára 2014.

9. Podstatou námietok sťažovateľky boli tvrdenia o neopodstatnenosti faktických a právnych záverov napadnutého rozsudku krajského súdu (pozri bod 3), najmä nedostatočne zistený skutkový stav a v dôsledku toho aj nesprávne právne závery. Tým podľa názoru sťažovateľky došlo k porušeniu ňou označených práv (body 1 a 4).

10. Ústavný súd už v rámci svojej judikatúry vyslovil, že obsahom základného práva na súdnu a inú právnu ochranu (ako aj práva na spravodlivý proces) je umožniť každému reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu o veci konať a rozhodnúť (napr. II. ÚS 88/01), ako aj konkrétne procesné garancie v súdnom konaní. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti, ktorý rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je v zásade oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je daná v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve (I. ÚS 225/03, I. ÚS 334/08).

11. Pokiaľ ide o sťažovateľkou namietané porušenie jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru označeným rozhodnutím krajského súdu, ústavný súd predovšetkým konštatuje, že v danej veci nebola vylúčená právomoc všeobecných súdov. V právomoci ústavného súdu zostalo následne iba posúdenie, či účinky výkonu právomoci krajského súdu v súvislosti s jeho rozhodnutím o odvolaní sťažovateľky rozsudkom sp. zn. 16 Co/412/2013 z 30. januára 2014 sú zlučiteľné s označeným článkom ústavy, resp. dohovoru.

12. Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom rozsudku krajského súdu dospel k záveru, že krajský súd svoje rozhodnutie náležite odôvodnil, čo potvrdzuje jeho argumentácia vychádzajúca z v konaní zisteného skutkového stavu a na neho nadväzujúce právne závery. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa krajský súd po oboznámení výsledkov konania prvostupňového súdu zaoberal podstatou odvolacej argumentácie sťažovateľky:

«Navrhovateľka odvolanie odôvodnila ust. § 205 ods. 2 písm. a), c), d), f) O. s. p., pričom dôvod odvolania podľa § 205 ods. 2 písm. a) O. s. p. spočíva vo vade v zmysle § 221 písm. f) O. s. p.. Podľa navrhovateľky písomne vyhotovený rozsudok súdu prvého stupňa nemá náležitosti predpísané v ustanovení § 157 ods. 2 O. s. p., nakoľko písomné vyhotovenie rozsudku obsahuje v prevažujúcej časti parafrázovanie dôkazov vykonaných na pojednávaní s ich opakovaním v texte. V tejto súvislosti následne namietala, že okresný súd sa žiadnym spôsobom nevysporiadal s námietkou, ktorú žalobkyňa vzniesla k znaleckému posudku... pribratého ako znalca ad hoc. Konkrétne vytýkala, že znalec pri príprave znaleckého posudku nevyšetрил maloletú poškodenú, nevyžiadal si jej zdravotnú dokumentáciu od aktuálneho ošetrojúceho lekára a nezistil jej aktuálny zdravotný stav, zo znaleckého posudku nie je zrejmé, z akej zdravotnej dokumentácie čerpal znalec podklady, citovanie záverov z jednotlivých vyšetrení je nekoherentné a zavádzajúce, opomína odporúčanie odborného lekára zväžiť extirpáciu tumoru, spochybňuje jeho popis štandardného postupu v diferenciálnej diagnostike uzlovej strumy a jeho následný záver spočívajúci v tom, že sa osobne s vykonaným zákrokom nestotožňuje, (napriek odborným stanoviskám, ktoré potvrdzujú nesprávnu indikáciu – z hľadiska rozsahu - endokrinologicky, a teda i nesprávny postup, pri operácii), dospel znalec k úplne „antagonistickému“ záveru, podľa ktorého bol postup lekára navrhovateľky v tomto špecifickom prípade v súlade s

celosvetovo uznávanými guidelines ATA, spochybňuje jeho konštatovanie, že „postup nepatrnej menšiny je správny, ak absolútna väčšina by postupovala inak“, znalec nezohľadnil vek a pohlavie navrhovateľky, jeho závery sú v rozpore s jeho odbornými názormi uverejnenými nielen v publikácii Štandardné diagnostické a terapeutické postupy v endokrinológii, o ktorej sa zmieňuje aj v znaleckom posudku, ale aj v iných článkoch, a v konečnom dôsledku namietala, že znalecký posudok nerešpektuje dôsledné používanie štátneho jazyka v úradnom styku. Pokiaľ ide o vykonané dokazovanie okresným súdom, navrhovateľka namietala najmä to, že okresný súd bez odôvodnenia odmietol výsluch znalca na pojednávaní a s námietkami k znaleckému posudku sa vôbec v rozsudku nevysporiadal. Navyše, nevysporiadal sa ani s obsahom odborného vyjadrenia Slovenskej endokrinologickej spoločnosti z 31. 07. 2012, ak uvedené odborné vyjadrenie úplne mení odborný pohľad na postup chirurga a nepotvrďuje správnosť záverov znaleckého posudku. Namietala i to, že okresný súd odmietol výsluch..., ktorá je autorkou odborného vyjadrenia Slovenskej endokrinologickej spoločnosti z 31. 07. 2012 a žiadnym spôsobom sa nevysporiadal s výpoveďou svedka..., ktorý na pojednávaní uviedol, že v odporúčaníach slovenských endokrinológov sa odporúča vykonanie peroperačnej biopsie, ktorá v prípade navrhovateľky nebola vykonaná. Z uvedenej výpovede zároveň vyplývalo, že podľa záverov vyšetrení navrhovateľky, mala byť odstránená najskôr len ľavá časť štítnej žľazy, pričom ... (chirurg vykonávajúci zákrok) postupoval úplne naopak, o čom svedčí záznam z operácie. Na záver opätovne zdôraznila, že rýchla peroperačná histológia mohla a mala byť vykonaná a navrhovateľka nemusela prísť o celú štítnu žľazu, v dôsledku čoho užíva lieky od 10. roku veku doposiaľ, ktorá skutočnosť robí jej život menej komfortným oproti iným, ktorí nie sú odkázaní na pravidelný prísun liekov. Navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na nové prejednanie a rozhodnutie.

Odporkyňa podala odvolanie proti v poradí druhému výroku rozsudku v časti náhrady trov konania.»

Krajský súd svoje rozhodnutie odôvodnil takto:

«Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.), prejednal odvolanie viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania v zmysle ust. § 212 ods. 1 O. s. p. a bez nariadenia

odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p., napadnutý rozsudok okresného súdu v celom rozsahu podľa ust. § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil ako vecne správny.

Po preskúmaní veci odvolací súd konštatuje, že okresný súd vykonal dokazovanie vo veci v dostatočnom rozsahu, vykonané dôkazy správne vyhodnotil podľa § 132 O. s. p. a svoje rozhodnutie aj náležité odôvodnil podľa § 157 ods. 2 O. s. p..

Z odôvodnenia rozhodnutia okresného súdu vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. V hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť, naopak, okresný súd ich náležitým spôsobom v celom súhrne posúdil a aj náležité vyhodnotil. Okresný súd je vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení napadnutého rozhodnutia koherentný, jeho rozhodnutie je konzistentné, a jeho argumenty podporujú príslušný záver o neodôvodnosti nároku navrhovateľky z titulu náhrady škody na zdraví. Rozhodnutie prvostupňového súdu je presvedčivé, premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako aj závery, ku ktorým na základe týchto premís prvostupňový súd dospel, sú pre právnickú, ale i laickú verejnosť prijateľné, racionálne a aj spravodlivé. Odporkyňa v odvolaní neuvádza žiadne nové relevantné skutočnosti, a s výnimkou námietky nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia prvostupňového súdu len opakovane namieta závery znaleckého posudku a samotné odborné posúdenie zákroku znalcom.

K námietke navrhovateľky týkajúcej sa nedostatočného zistenia skutkového stavu spočívajúceho v tom, že okresný súd nevykonal dôkazy, a to kontrolný znalecký posudok, výsluch znalca na pojednávaní, výsluch... a nedostatočné vyhodnotenie výpovede svedka... odvolací súd uvádza nasledovné:

Občiansky súdny poriadok ukladá účastníkom konania povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd ale nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a záver o tom, ktoré z dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu, a nie účastníkov konania. Treba dodať, že aj podľa judikatúry Ústavného súdu SR nepatrí do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru na ochranu ľudských práv a základných slobôd, právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazom súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia

vykonaných dôkazov, resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 252/03).

Okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia jednoznačne uviedol, že kontrolné znalecké dokazovanie nepovažoval za potrebné nariadiť, nakoľko v žiadnom prípade nebola sporná odborná otázka spočívajúca v tom, že vo väčšine prípadov podozrenia na malignitu sa indikuje lobektómia na strane uzla a ďalší postup závisí od výsledku rýchleho preroperačného vyšetrenia. Tieto závery boli nielen obsahom znaleckého posudku, ale aj Slovenských štandardných postupov (Slovenské štandardné diagnostické a terapeutické postupy pri operácii štítnej žľazy z roku 2008), avšak v týchto záveroch nebol v žiadnom prípade obsiahnutý individuálny prípad, ktorý by zohľadňoval aj veľkosť lézie a iné rizikové faktory, konkrétne, ak ide o pacienta s veľkým tumorom, väčším ako 4 cm, keď je cytologický nález podozrivý z papilárneho karcinómu tak, ako to bolo aj v prípade navrhovateľky. Znalec výslovne uviedol, že v tomto prejednávanom špecifickom prípade bol u navrhovateľky zistený veľký tumor (4 cm tumor) potvrdený dvomi vyšetreniami USG. Práve preto v tejto súvislosti okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že:

„Rovnako v konaní nebolo spochybnené, a to ani v písomnom vyjadrení Slovenskej endokrinologickej spoločnosti, ani vo výpovedi..., jej vedeckého sekretára, že Americká endokrinologická spoločnosť vydala svoje doporučujúce postupy, ktorých rozsah k danej problematike je omnoho širší a podrobnejší, pričom nebol spochybnený ani obsah článku 10 a 25 týchto postupov, na ktoré znalec poukazoval vo svojom znaleckom posudku“.

Naviac okresný súd (pokiaľ ide o výsluch...) konštatoval, že:

„Odbornosť a skúsenosti ustanoveného znalca... v danej problematike bola potvrdená aj tým, že ho odporučila ako odborníka v danej oblasti samotná predsedníčka Slovenskej endokrinologickej spoločnosti... Jeho odbornosť vyplýva z jeho profesijného profilu uvedeného v znaleckom posudku, ako aj skutočnosti, že sám bol autorom Slovenských štandardných diagnostických a terapeutických postupov pri operácii štítnej žľazy. Ako bolo už uvedené, obsah doporučení ATA, konkrétne ich znenia článkov 10 a 25, nebol v konaní inými odborníkmi spochybnený. Rovnako nebolo spochybnené, že rovnako ako Slovenské odporúčané postupy, ani postupy ATA, či postupy Európskej endokrinologickej spoločnosti, nie sú pre slovenských lekárov záväzné. Sú však pomôckou

pri posúdení, či pri konkrétnom lekárskom zákroku sa jednalo o postup lége artis alebo nie“.

Aj z odôvodnenia rozhodnutia jednoznačne vyplýva, že okresný súd sa nielen závermi znaleckého posudku, ale i závermi Slovenskej endokrinologickej spoločnosti, ako aj výsluchom..., výslovne zaoberal a uvedené dôkazy (výsluchy, odborné stanovisko ako aj znalecký posudok) tak jednotlivo, ako aj vo vzájomnej súvislosti vyhodnotil. Okresný súd preto dôsledne ustálil, že vzhľadom k rozsahu pôsobnosti doporučujúcich pravidiel Americkej endokrinologickej spoločnosti, ako aj tej skutočnosti, že sú uznávané aj európskymi odborníkmi, členmi Európskej tyreologickej spoločnosti, mal za to, že sa jedná o postupy, ktoré sú „prevažne prijímané odborníkmi v danej oblasti na celom svete“, a teda nemožno ustáliť, že by sa v danom prípade u pracovníkov odporcu jednalo o postup non lege artis, teda postup, ktorý by mal byť považovaný za postup medicínsky neoverený, ktorý nie je postupom podľa aktuálnych najnovších vedeckých poznatkov, postup zastaralý alebo menej účinný.

Aj odvolací súd sa stotožňuje so záverom okresného súdu, že samotné znenie Slovenských štandardných postupov nie je v žiadnom prípade v rozpore s odporúčaniami ATA, na základe ktorých pracovníci odporkyne postupovali. Uvedené odporúčania ATA viac zohľadňovali práve odborné vyšetrenia ako aj diagnostiku u navrhovateľky, ak išlo o pacientku, u ktorej bolo jednoznačné podozrenie na papilárny karcinóm s tým, že v zmysle týchto odporúčaní sa odporúča buď lobektómia alebo totálna tyreoidektómia v závislosti na veľkosti lézie a iných rizikových faktoroch. Práve vzhľadom na zvýšené riziko malignity bola totálna tyreoidektómia indikovaná práve u pacientov s veľkými tumormi väčšími ako 4 cm, keď je v cytologickom náleze prítomná zjavná atipia, keď je cytologický nález podozrivý z papilárneho karcinómu. Preto v prípade, že uvedené indikácie (zvýšené riziko malignity s veľkými tumormi väčšími ako 4 cm, podozrenie na papilárny karcinóm a súčasne predoperačné vyšetrenia, ktoré neindikovali zápalové ochorenie štítnej žľazy), neboli obsiahnuté v Slovenských štandardných postupoch, prípadne ani v odborných publikáciách samotného znalca, neznamená, že na ne nemalo byť prihliadnuté. Ak by teda u navrhovateľky nešlo o pacientku s vyššie uvedenými indikáciami, potom je zrejmé, že postup pracovníkov odporkyne by bol nesprávny. Navrhovateľka však v odvolaní účelovo

neprihliada práve na dané individuálne okolnosti tohto prípadu a spochybňuje závery ako aj tvrdenia znalca.

Odvolací súd sa preto stotožňuje so záverom okresného súdu, že kontrolné znalecké dokazovanie, prípadne výsluch..., považuje za nadbytočný, ak uvedené doposiaľ odborne vykonané dôkazy, nie sú vo vzájomnom rozpore, a ani sa vzájomne nevylučujú. Ak teda navrhovateľka v odvolaní poukazuje len na samotné znenie Slovenských štandardných postupov, všeobecné odborné publikácie znalca a výpoveď..., a pritom nezohľadňuje ako postupovať pri veľkom nádore (4cm) s cytologickým podozrením na papilárny karcinóm, potom zámerne opomína tieto faktory. V prípade navrhovateľky ide o výnimku z vyššie uvedených všeobecných postupov. Znalec jednoznačne v znaleckom posudku na str. 13 uviedol, že: „Tento špecifický prípad veľkého tumoru je práve takouto výnimkou. Na základe podrobného vyšetrenia postupovali lekári odporkyne v súlade so všeobecne platnými a uznávanými guidelines ATA. Boli oprávnení vykonať totálu tyreidektómiu aj bez prípadného postihnutia oboch lalokov cysticko-degeneratívnym procesom. Zistené cysticko-degeneratívne postihnutie oboch lalokov toto rozhodnutie umocnilo. Postup nemožno kvalifikovať ako nesprávny, aj keď sa mohol zvoliť menej radikálny, resp. opatrnejší postup s vykonaním rýchlej histológie.“ Z uvedeného teda jednoznačne vyplýva, že je bez právneho významu, či chirurg vykonávajúci zákrok najprv postupoval tak, že vyoperoval, resp. odstránil pravý lalok štítnej žľazy a až následne vyoperoval ľavý. Je zrejmé, že už pred samotným zákrokom bola indikovaná totálna tyreidektómia.

Odvolací súd nemohol opomenúť ani odpoveď znalca v znaleckom posudku, ktorý jednoznačne konštatoval, že ponechanie karcinómu v štítnej žľaze je život ohrozujúcim stavom, alebo potencionálne životne ohrozujúcim stavom. Aj keď po zistení výsledku definitívneho histologického vyšetrenia vzniká podľa znalca dojem nesprávneho chirurgického postupu, je nevyhnutné a potrebné situáciu posudzovať pred operáciou a vychádzať z výsledkov vyšetrení, ktoré mali lekári k dispozícii. Nemožno preto opomenúť záver znalca, podľa ktorého:

„Aj keď možno stále diskutovať o optimálnom chirurgickom výkone v prípade navrhovateľke, postup lekárov odporkyne bol v tomto špecifickom prípade v súlade s celosvetovo uznávanými guidelines ATA, preto otázky týkajúce sa indikácie a rozsahu operačného výkonu sú irelevantné“.

V tejto súvislosti odvolací súd poznamenáva, že námietky navrhovateľky týkajúce sa skutočnosti, že znalec nevyšetril súčasný zdravotný stav maloletej, nie sú pre posúdenie oprávnenosti, či neoprávnenosti samotného zákroku, a tým súvisiaceho predpokladu vzniku zodpovednosti odporkyne, ak tento nebol zistený, následne podstatné. Podstatným pre posúdenie samotného vzniku zodpovednosti je predovšetkým posúdenie okolností, či zákrok vykonaný odporkyňou, bol vykonaný správne, teda, či došlo zo strany pracovníkov odporkyne k porušeniu ich právnej povinnosti postupovať pri lekárskom zákroku pri operácii štítnej žľazy navrhovateľky riadne, teda v súlade s najnovšími poznatkami lekárskej vedy. Okresný súd preto správne uviedol, že uvedená podmienka preukázaná nebola, a preto návrh navrhovateľky dôvodne zamietol.

Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia i odvolací súd odkazuje na rozhodnutie Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, pobočka Banská Bystrica, ktorý prešetril správnosť poskytnutia zdravotnej starostlivosti odporkyňou, keď z odôvodnenia rozhodnutia tohto úradu zo dňa 24. 11. 2011 v danej veci na str. 281 spisu vyplýva, že pri operácii maloletej navrhovateľky dňa 16. 10. 2008 odporkyňa postupovala v súlade s uznávanými štandardnými postupmi ATA, ktorý taktiež nepovažoval nevykonanie peroperačnej biopsie v priebehu operácie v danom prípade za porušenie povinnosti na strane odporcu práve z dôvodu, že jeho zamestnanci postupovali v súlade s uznávanými štandardnými postupmi ATA. Dôvodnosť samotného operačného zákroku v konaní nebola spochybnená, a to ani samotnou navrhovateľkou, keďže predoperačné vyšetrenia nesporne indikovali potrebu operácie štítnej žľazy. V konaní následne nebolo žiadnym spôsobom preukázané, že by tvar operačnej jazvy bol spôsobený nesprávnym lekárske postupom.

Ak navrhovateľka v odvolaní odkazuje na závery Slovenskej endokrinologickej spoločnosti publikované v roku 2008 v štandardných diagnostických a terapeutických postupoch v endokrinológii, odvolací súd poznamenáva, že zo znaleckého posudku ako aj zo samotných štandardných postupov Americkej tyreologickej spoločnosti, (publikované v roku 2006 a revidované v roku 2009) vyplýva, že tento všeobecný postup môže mať aj výnimky. Uvedenou výnimkou bol práve prípad navrhovateľky, ak samotný všeobecný postup bez zohľadnenia individuálnych okolností nevyučuje priamo indikovať aj totálnu tyreoidéktómiu. Aj okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia poukazoval na to, že všeobecný postup spočívajúci v indikovaní lobektómie na strane uzla, sa aplikuje

„vo väčšine prípadov“, teda, nie absolútne v každom prípade a bez výnimiek. Štandardné postupy (guidelines) Americkej tyreologickej spoločnosti sú práve mimoriadne podrobne a precízne vypracované, keď obsahujú 85 konkrétnych odporúčaní ako postupovať v diferenciálnej diagnostiky uzlovej strumy a v liečby karcinómu štítnej žľazy. Naopak, práve konsenzus Európskej tyreologickej spoločnosti z roku 2006 predstavuje oveľa voľnejšie návrhy, bez konkrétnych odporúčaní a nevenuje sa natoľko problematike diferenciálnej diagnostiky uzlovej strumy, ale najmä liečbe už diagnostikovaného karcinómu. Preto sa celosvetovo väčšmi uznávajú podľa znalca guidelines ATA. Znalec jednoznačne konštatoval, že lekári odporukyne postupovali v súlade s vyššie uvedenými odporúčaniami, keď indikovali priamo totálnu tyreoidéktómiu, a to na základe výsledkov vyšetrení, ktoré mali k dispozícii, teda 2 x USG vyšetrenie, ktorým bol dokázaný tumor veľkosti 4 cm v oblasti štítnej žľazy, cytologické vyšetrenie so záverom suspektného papilárneho karcinómu a neprítomné klinické prejavy a laboratórne výsledky poukazujúce na chronický autoimunitný alebo granulomatózny zápal štítnej žľazy. Postup lekárov preto nebol nesprávny a nemožno tvrdiť, že nebol v súlade s najnovšími poznatkami vedy. Práve uvedený záver je podstatný pre posúdenie oprávnenosti, či neoprávnenosti zákroku zamestnancov odporukyne a jednotlivé časti znaleckého posudku, na ktoré navrhovateľka poukazovala v odvolaní, boli len vytrhnuté z kontextu celého znaleckého posudku bez zohľadnenia individuálneho prípadu navrhovateľky. Nie je preto možné stotožniť sa s tvrdením navrhovateľky uvedeným v odvolaní, že v jej prípade nebol zohľadnený individuálny prístup lekára pri riešení jej zdravotných komplikácií. Znalecký posudok, ako aj všetky listinné dôkazy a výsluchy, teda vykonané dokazovanie okresným súdom, bolo vykonané dostatočným spôsobom a navrhovateľka v odvolaní len polemizuje so závermi znaleckého posudku, keď z neho účelne vytrhá niektoré fakty, ktoré následne stavia do protikladu bez logickej a vecnej súvislosti.

Pokiaľ ide o vyhodnotenie výpovede svedka... tento jednoznačne uviedol, že v odporúčaníach Slovenských endokrinológov sa odporúča vykonanie peroperačnej biopsie, avšak uvedené odporúčania v žiadnom prípade neobsahujú individuálne zohľadnenie veľkosti lézie, prípadne ďalšie predpoklady, či odborné vyšetrenia zohľadnené odbornými odporúčaniami ATA. Preto ani výpoveď tohto svedka nie je v rozpore so znaleckým posudkom a jeho závermi, ak aj znalec konštatoval, že rýchla peroperačná histológia sa

urobiť mohla, ale nevyklučuje, že v prípade indikácie totálneho odstránenia štítnej žľazy, táto následne nebola vykonaná.. V žiadnom prípade nie je možné sa stotožniť s tvrdením navrhovateľky, že rýchla peroperačná histológia mohla a mala byť vykonaná a navrhovateľka by nemusela prísť o celú štítnu žľazu. Uvedené tvrdenie je len úvahou navrhovateľky, bez zohľadnenia odborných vyšetrení a príslušných odborných postupov v danej problematike. Odvolací súd preto znalecký posudok nepovažoval za kontroverzný, v rozpore s výpoveďami svedkov, či odborným odporúčaním Slovenskej endokrinologickej spoločnosti.

Odvolací súd preto odvolanie navrhovateľky považuje v celom rozsahu za nedôvodné.

Okresný súd sa správne v odôvodnení rozhodnutia zamerail len na argumenty, ktoré sú z hľadiska výsledku súdneho rozhodnutia považované za rozhodujúce, pretože všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Prvostupňový súd správne právne odôvodnil prečo návrhu nevyhovel, ak neboli súčasne splnené všetky predpoklady pre vznik zodpovednosti odporkyne na náhradu škody na zdraví. Navrhovateľke nevznikol ani nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v zmysle § 11, § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak vzhľadom na vyššie uvedené závery, nebolo preukázané, že zo strany odporkyne došlo k neoprávnenému zásahu.

Vzhľadom na tieto dôvody, ako aj dôvody, ktoré vo svojom rozhodnutí uviedol súd prvého stupňa, a ktoré nebolo potrebné pre svoju presvedčivosť opätovne uvádzať v tomto rozhodnutí, odvolací súd podľa § 219 ods. 1 O. s. p. rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým návrh navrhovateľky zamietol a v súvisiacom výroku o náhrade trov konania navrhovateľky v zmysle § 142 ods. 1 O. s. p. (ktorá bola v konaní úspešná), ako vecne správny potvrdil.

Pokiaľ ide o výrok rozsudku okresného súdu týkajúceho sa náhrady trov prvostupňového konania odporkyne, odvolací súd konštatuje, že v tomto rozsahu je rozhodnutie prvostupňového súdu nepreskúmateľné. Odvolací súd preto v zmysle ust. § 221 ods. 1 písm. f) O. s. p., teda vo výroku, ktorým nepriznal odporkyni náhradu trov konania zrušuje a vec mu v tomto rozsahu podľa § 221 ods. 2 O. s. p. vracia na ďalšie konanie, a to z nasledovných dôvodov...»

13. Ústavný súd zastáva názor, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu. Skutkové a právne závery všeobecného súdu by mohli byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery všeobecného súdu boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (obdobne napr. I. ÚS 13/00, III. ÚS 151/05, III. ÚS 344/06).

14. Predmetné rozhodnutie krajského súdu obsahuje podľa názoru ústavného súdu dostatok skutkových a právnych záverov, pričom ústavný súd nezistil, že by jeho výklad a závery boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplývajú z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s názorom krajského súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

15. Ústavný súd sa z obsahu napadnutého rozsudku presvedčil, že krajský súd sa námietkami sťažovateľky zaoberal v rozsahu, ktorý postačuje na konštatovanie, že sťažovateľka v tomto konaní dostala odpoveď na všetky podstatné okolnosti prípadu. V tejto súvislosti už ústavný súd uviedol, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ

rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05). Z ústavnoprávneho hľadiska preto niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutého rozhodnutia, ktoré sú dostatočne odôvodnené a majú oporu vo vykonanom dokazovaní.

16. Ústavný súd v závere poznamenáva, že dôvody uvedené krajským súdom v napadnutom rozhodnutí sú zrozumiteľné a dostatočne logické, vychádzajúce zo skutkových okolností prípadu a relevantných právnych noriem. Toto rozhodnutie nevykazuje znaky svojvôle, nevyhodnocuje nové dôkazy a právne závery, konštatuje dostatočne zistený skutkový stav, k čomu krajský súd dospel na základe vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ktoré ústavný súd nie je oprávnený ani povinný nahrádzať (podobne aj I. ÚS 21/98, IV. ÚS 110/03). Ústavný súd ešte pripomína, že nie je a ani nemôže byť ďalšou opravnou inštanciou v systéme všeobecného súdnictva.

17. Vychádzajúc zo zistených skutočností, ako aj z konštantnej judikatúry ústavného súdu spojenej s posudzovaním dodržiavania zásad spravodlivého procesu dospel ústavný súd k záveru, že niet žiadnej spojitosti medzi posudzovaným rozhodnutím krajského súdu a namietaným porušením základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. S prihliadnutím na odôvodnenosť napadnutého rozhodnutia, ako aj s poukazom na to, že obsahom základného práva na súdnu ochranu (ako aj práva na spravodlivé súdne konanie) nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (obdobne napr. II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07, II. ÚS 229/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08), ústavný súd sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

18. Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok, ústavný súd nepovažoval za dôvodné zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky (bod 4).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. augusta 2014